

BORONKAY ANYANYELVI VERSENY

I. FORDULÓ (2014. JANUÁR 13.)

B VÁLTOZAT

Javítási útmutató

1. Egy kis bemelegítés... Pótold a hiányzó betűket! Majd határozd meg, milyen hangtörvény érvényesül a kiemelt szavakban! (10pont)

Hagrid azt sem engeddtte meg, hogy Harry színnarany üstöt vegyen magának ("A levélben ónüstöt írnak elő!"), viszont beszerezték egy varázsfőzetek hozzávalóinak mérésére alkalmas szép mérleget és egy összecsukható réz távcsövet. Azután ellátogattak a patikába, ami olyan izgalmas helynek bizonyult, hogy még az átható záptojás- és rohadtkáposzta-szagot is érdemes volt elviselni. A padlón nyálkás anyagokkal teli hordók álltak; gyógyfűveket, szárított gyökereket és porokat tartalmazó edények sorakozttak a fal mentén, a mennyezetről pedig toll-csokrok, agyar-füzérek és karom-gubancok lógtak le.

(J. K. Rowling: Harry Potter és a bölcsek köve)

beszereztek

zöngéesség szerinti részleges hasonulás

távcsövet

zöngéesség szerinti részleges hasonulás

toll-csokrok

mássalhangzó rövidülés

anyagokkkal

írásban jelölt teljes hasonulás

hozzávalóinak

hiátus

A szöveg helyes kiegészítése 5 pont – minden hiányzó elem 0.5 pont -, a hangtörvények felismerése 1-1 pont. Összesen 10 pont adható.

2. Húzd alá a helyes szóalakokat! Nem biztos, hogy csak az egyik alak helyes... (5pont)

benső/bennső

kinn/kint

orgazda/orrgazda

kacsingat/kacsintgat

partalan/parttalan

Minden jól aláhúzott szó 1 pont. A másodikra csak akkor jár a pont, ha mindkettőt aláhúzta. Összesen 5 pont adható.

3. Egészítsd ki a következő mondatokat a megadott betűkkel kezdődő és a zárójelben lévő kifejezéssel rokon értelmű, valódi mellérendelő szavakkal! (5pont)

Példa: Hiába rú..... (tiltakozol) a feladat ellen, meg kell csinálnod.

Megoldás: rúgkapálsz

Összebeszélt tücsköt-bogarat (mindenfélét), csak épp a lényegről nem szólt.

Nyugalomra vágyom ebben a zűzavarban (zavaros helyzetben).

Az üzlet éjjel-nappal (az egész nap folyamán) nyitva tart.

Fűt-fát (mindenfélét válogatás nélkül) ígért, hogy megkapja a szerepet.

A humor az élet sava-borsa (zamata)!

Minden jól kiegészített, hibátlan helyesírású szó egy pont. Összesen 5 pont adható.

4. Gyűjts 3-3 összetett szót, melyekben a megadott szavak szerepelnek! (6pont)

Példa: fej

Megoldás: fejtető, káposztafej, lábfej

pénz pénztár, pénztárca, pénzmosás, pénzkereset, húlapénz, stb.

ház egyház, faluház, házavató, emlékház, stb.

Minden jó megoldás elfogadható, a fentiekől eltérő is! Minden helyes megoldás 1-1 pont. Összesen 6 pont adható.

5. Mi a szóalak, ami az „egyenlet” végén kijön? (3pont)

látottakat

megírhatták (más igekötő is elfogadható)

jobbiké

Minden jó megoldás 1-1 pont. Összesen 3 pont adható.

6. „Állatságok 1.” Milyen állatnevek hiányoznak az alábbi szavakból? (5pont)

Példa: m.....rt > megért

Megoldás: egér

pulóver

mancsukaat

merénylet

lengőteke

kajakozik

Minden jó megoldás 1-1 pont. Összesen 5 pont adható.

7. „Állatságok 2.” Cseréld ki a bolhát a megfelelő állatra! (5pont)

Olyan, mint a szédült bolha. liba/tyúk

Bolhát melenget a keblén. kígyót

Hallgat, mint a sült bolha. hal

Húséges, mint a bolha. kutya

Egy bolha nem csinál nyarat. fecske

Minden jó megoldás 1-1 pont. Összesen 5 pont adható.

8. Szövegértés! Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a kérdésekre! (15pont)

- a) Amerika- és világszerte hány millió dollár az új részből származó profit?

(Amerikában 378 millió dollárt, a világ többi részén 440 millió dollárt hozott. A film költségvetése 113 millió dollár volt.) A válasz tehát: 705 millió dollár.

- b) Mi az az újítás, ami a cikk kapcsán George Lucas nevéhez fűződik?

A tévésorozat elindítása.

- c) Sorold fel azokat a szövegben említett produkciókat, melyeket George Lucas a Star Wars után készített?

THX-1138, American graffiti

- d) Miért akar George Lucas ezentúl főként televíziós produkciókra koncentrálni? Nevez meg három indokot!

Szórakoztatóbb a munka, kisebb a nyomás, sok a kihasználatlan lehetőség.

- e) Magyarázd meg a következő szavakat:

sci-fi: tudományos-fantasztikus mű

trilógia: három részből álló alkotás

epizód: a szövegbeli jelentés: egy hosszabb sorozat része

vizuális: láthatóság, láttatás, A gondolatok képi megjelenítése.

- f) Igaz vagy hamis? Írd az állítás után!

A készülő Star Wars televíziós sorozat producere George Lucas. HAMIS

Jelenleg egy Star Wars-projekt előkészületei folynak. HAMIS

A sorozatot Los Angelesben készítik. HAMIS

George Lucas mindig is szeretett volna animációs filmeket készíteni. IGAZ

George Lucas azt szeretné, ha nem csak a Star Wars rendezőjeként gondolnának rá. IGAZ

Minden jó válasz, illetve válaszelem 1-1 pont. A c) kérdésre csak akkor adható pont, ha mindkét filmcím ott szerepel. Összesen 15 pont adható.

9. És végül egy kis költészet... Melyik verset rejtik az alábbi sorok? Ki a szerző?
(3pont)

ddg tl fldjn trmttk csk knyvk,
o aóia i oa a é aoa.
Skr bcslnk mr, hzm s bszk lht rm,
eee ee iő, áaa íe e ő!

Szerző: Janus Pannonius

A mű címe: Pannonia dicsérete

A korszak neve, amikor alkotott: reneszánsz

Mindhárom információ 1-1 pont. Összesen 3 pont adható.

10. Ez már csak a levezetés! Alkoss szólancokat! Mindig három szó hiányzik!
Lépésenként csak egy betűt változtathatsz! (3 pont)

Példa: bábu ..... tanya

Megoldás: bábu – bába – bánya - banya – tanya

vevő ..... réti

elég ..... érem

páva ..... kóró

Minden jó szólánc 1-1 pont. Összesen 3 pont adható.

A teljes feladatsor max.: 60 pont